

med Kraft. Det Spørgsmaal har rejst en Bevægelse ude i Landet, det har lyst Landet over, som at se Solen staa op. Sagen er nemlig den, at overfor den nuværende Fattigbyrde paa Landet er det vanskeligt at stille en Dæmning; den stiger og stiger baade i Byerne og paa Landet, den stiger i en foruroligende Grad, og de humane Hensyn, som bleve gjorte gældende under Fattiglovens Behandling, og som jeg skal være den sidste til at sige noget imod, kunde godt suppleres med, hvad det vil sige at svare de høje Skatter omkring i Kommunerne og Byerne. Skatterne stige Aar for Aar, og det er klart, at der er Dele af Befolkningen, som i mangt og meget trænge til Lovgivningsmagtens Sympati, og som have meget strengt ved at klare sig. Det syntes, at man pludselig her havde en saadan Udvej; i alt Fald er der her kommet noget frem, som kan berettigede til at tro, at det nok vil kunne lykkes en Gang i Tiden at faa det frem paa en saadan Maade, at denne Fattigbyrde derved vilde blive formindsket. Derfor tror jeg, at denne Tanke ikke maa spoles ved at komme ind i dette Forslag; den er mange Gange større end selve Lovforslaget, og jeg kan altsaa ikke være med til at vedhæfte den til Lovforslaget som et Ændringsforslag, det kan jeg ikke stemme for, men paa den anden Side kan jeg heller ikke stemme imod denne Tanke; det vil jeg ikke være med til.

Desuden er der en anden Ting, som har bidraget til, at jeg er kommen frem med mit Forslag, og det er de sagkyndige tekniske Indvendinger, der ere rejste rundt omkring i Landet, navnlig af Bryggerne. Jeg tror ikke, det vil være muligt at gennemføre en Skat paa de Principper, som man har foreslaaet ved forskellige Vejligheder, og som egentlig ligge til Grund for det Skatlovsforslag, som er forelagt i det andet Ting. Jeg tror, der er en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at det vil lykkes Bryggerne at omgaa denne Lov, og hvis det bliver saaledes, burde man have mere Sikkerhed for denne Skat. Jeg skal dernæst drage noget andet frem, som ogsaa er blevet fremhævet af forskellige andre ærede Talere, at det var muligt, at man ad den Vej kunde komme over til Forslag om en Maltstat og komme over til en forhøjet Brændevinsstat.

Det er muligt, at dette Skatteobjekt kan blive anvendt i et saadant Omfang, som vi ikke nu kunne have nogen Viden om eller Overblik over, og det er ogsaa muligt, at vi ikke kunne naa at skabe Tilfredshed ved den Anvendelse, Staten faar. Jeg kan ikke se, som det blev sagt af det ærede Medlem fra Give (Jørgensen) i Gaar, at det vilde være ukristeligt at anvende Skatten til en Alderdomsforsørgelse til Fordel for de ubemidlede. Tværtimod, jeg tror, at dersom vi overhovedet skulde gaa ind paa dette Skatteobjekt og skulde sætte det Pumpeværk i Gang, der blev opstillet i Fjor, til Fordel for de ubemidlede, maatte det være til Fordel for en Alderdomsforsørgelse. I det hele taget er mit Standpunkt overfor disse Sager nærmest en Tilskuers, saaledes at jeg kunde ønske at faa Sagen standstillet foreløbig, indtil man fik noget mere frem, thi man vilde derved lettere faa Loven frem i en saadan Skikkelse, at man kunde sige, at den vilde blive af varig og blivende Værdi. Jeg kan ikke se, at det er af saa stor Vigtighed netop nu at faa denne lille Sag om Forandring af Suktertolden frem, som jeg i øvrigt anser enhver Regering tilbøjelig til at gaa ind paa — jeg kan i det mindste ikke se andet end, at enhver Regering vil kunne gaa ind derpaa — thi den ville vi jo altid kunne faa frem. Jeg antager, — ja, undskyld, at jeg tillader mig at tro det — at dette Forslag vil give Anledning til nogen Debat her i Salen, og jeg vil derfor foreløbig indskrænke mig til disse Bemærkninger og i øvrigt afvente, hvad der vil komme frem, men jeg vil dog tilføje, at der ligger en politisk, ja en stor politisk Tanke til Grund derfor, og jeg vilde derfor, hvis jeg havde tilstrækkelig Kraft dertil, udraabe et tordnende Holdt til mine Venner og særlig til det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen), et Holdt — ja undskyld, jeg siger det — til den Runddans, han er kommen ind i, og som vil føre ham bort fra hans tidligere Venner og ud i en Mose, hvorfra kun hans tidligere Modstandere ville lyse ham hjem til deres med en Lygte. Jeg miskenner ikke det ærede Medlems gode Hensigt, jeg har aldrig draget den i Tvivl, men jeg tror, han kommer ud i det, som jeg før nævnte, og som jeg kalder Høje, og bort fra sine Venner, dem, der skulde være hans Støtte.